GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNŢIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 56. *Joi, 12 (24) Martie.* **1887.**

Braşovŭ, 11 Martie 1887.

„Timpulŭ înaintéză cu paşĭ repeḍĭ, trece şi nu se mai reîntórce şi celŭ ce la încheierea unei ḍile trebue sĕ-şĭ ḍică cu întristare „*Diem perdidi*,“ mărturisesce totodată că a perdutŭ ceva, ce nu se mai póte repara.

Viaţa unui poporŭ constă numai dintr'unŭ lanţŭ infinitŭ, ale căruia verige le forméză spaţiulŭ de timpŭ din care se compune viaţa individilorŭ. Décă prin urmare în sînulŭ unui poporŭ cei mai mulţĭ vorŭ fi siliţĭ sĕ esclame: „*Amŭ perdutŭ ḍiua*,“ atuncĭ şi totalitatea, poporulŭ a pierdutŭ ceva, ce nu se mai póte pune la locu. Sĕ nu ne înşele acele părerĭ false, care susţinŭ, că deórece viaţa unei naţiunĭ se numĕră după ḍecĭ de anĭ, ar urma că unŭ anŭ, séu o lună séu chiar o ḍi pierdută nu însémnă nimicŭ la unŭ poporŭ. Óre veacurile nu se compunŭ din anĭ şi anii din ḍile?

Cetitorii noştri vorŭ fi înţelesŭ unde voimŭ sĕ batemŭ. Suntemŭ îngrijaţĭ, că nu se întrebuinţéză timpulŭ destulŭ de bine pentru pregătirile, ce trebue sĕ le facemŭ în ajunulŭ luptelorŭ, ce ne aştéptă în anulŭ acesta. Şi într'adevĕrŭ, décă voimŭ sĕ ne regulămŭ forţele, spre a le pune cu îndoită energiă în serviciulŭ causei nóstre drepte, atuncĭ nu ne mai este ertatŭ sĕ perdemŭ nicĭ o óră, necum o ḍi.

Ce s'a lucratŭ până acum pentru organisarea nóstră electorală, ce pregătirĭ seriόse s'au făcutŭ pentru viitórea conferenţă, care va avé a decide din nou asupra atitudinei politice a poporului nostru?

Acesta este încă unŭ secretŭ alŭ comitetului centralŭ electoralŭ din Sibiiu“....

Cuvintele de mai susŭ le-amŭ scrisŭ în érna anului 1884, în ajunulŭ conferinţei electorale din acelŭ anŭ (a se vedé „Gaz. Trans.“ Nr. 9 dela 22 Ianuariu st. v. 1881), şi de cumva cetitorii noştri vorŭ găsi, că ele se potrivescŭ şi pentru împrejurările de aḍĭ, de cumva vorŭ recunósce, că şi astăḍĭ ne aflămŭ în aceeaşĭ nedumerire faţă cu viitórea conferenţă electorală, atuncĭ trebue sĕ ne întrebămŭ: ce s'a lucratŭ în timpŭ de şese anĭ, după douĕ conferenţe marĭ ca cea dela 1881 şi 1884, ca sĕ fimŭ pregătiţĭ pentru luptă fără de a ne mai teme, că ne vorŭ surprinde evenimentele?

La 1881, ca şi mai înainte şi după aceea, noi amŭ fostŭ de convingere, că pregătirea, de care vorbimŭ, adecă organisarea alegĕtorilorŭ noştri, avea sĕ pornéscă din iniţiativa comitetului centralŭ electoralŭ, căcĭ „comitetulŭ din Sibiiu nu putea sĕ aibă numai misiunea de-a funcţiuna ca unŭ felŭ de birou de statistică pentru alegĕtorii românĭ“. (Gaz. Trans.“ Nr. 23 din 1881).

Din circu arulŭ „alŭ cincelea,“ celŭ adreséză comitetulŭ actualŭ alegĕtorilorŭ noştri, cu data 7 Martie 1887, reiese însĕ, că acestŭ comitetŭ, după ce s'a adresatŭ icĭ colo la câţiva inşĭ, pe carĭ i-a aflatŭ „desgustaţĭ,“ pare a lăsa acum „organisarea clubinfluorŭ“ şi „gruparea alegĕtorilorŭ“ în voia întêmplărei, căcĭ ne spune, că „este decisŭ a convoca la timpulŭ sĕu nesmintitŭ o nouă conferenţă,“ dér deocamdată stă cu arma la piciorŭ aşteptândŭ sĕ-i vină mai întâiu raporturile şi informaţiunile dela clubulile, ce se vorŭ organisa. Despre aceea cum şi în ce spiritŭ sĕ se organiseze nu se ḍice în amintitulŭ circularŭ nimicŭ.

Ca sĕ facemŭ o asemĕnare, domnii generalĭ aştéptă în linişte, sĕ se formeze din propria iniţiativă plutónele şi companiile cum se va brodi mai bine şi în urmă comandanţii lorŭ sĕ vină şi sĕ „ghelentuiéscă“ (raporteze), că suntŭ gata, apoi fiă orĭ-cum pregătiţĭ, unii cu arme de sistemulŭ nou, alţii cu de cele vechĭ şi érăşĭ alţii numai cu bête, unii cu comandanţĭ destoinicĭ, alţii cu căpitanĭ slabĭ şi ologĭ şi ér alţii dintre cei mai „desgustaţĭ“ sĕ rĕmână cu totulŭ acasă şi sĕ nu vrea sĕ mai scie nimicŭ de tótă trébă.

Mărturisimŭ, că noi nu putemŭ sĕ fimŭ nicĭdecum încântaţĭ de-o asemenea grupare şi raliare a forţelorŭ alegĕtorilorŭ noştri şi fără a voi sĕ prejudecămŭ câtuşĭ de puţinŭ activităţii ce-o va desvolta de aicĭ încolo comitetulŭ pentru pregătirea conferenţei nóstre electorale, ne credemŭ datorĭ a reaminti alegĕtorilorŭ românĭ, ceea ce amŭ ḍisŭ în ajunulŭ conferenţei din 1881 în Nr. 23 alŭ „Gaz. Trans.“ din acelaşĭ anŭ:

„Conjurămŭ pe toţĭ alegĕtorii românĭ binesêmţitorĭ sĕ se intereseze de cu vreme şi cu cea mai mare seriositate, pentru ca sĕ fiă câtŭ mai bine şi în modŭ câtŭ mai demnŭ representaţĭ la viitórea conferenţă. Décă este ca sĕ nu se prepare o nouă confusiune în sînulŭ nostru sĕ recere cu necesitate ca viitórea nóstră conferenţă sĕ fiă compusă din ómenĭ independenţĭ, care va sĕ ḍică votulŭ lorŭ sĕ nu depindă de locŭ dela pressiunea ce guvernulŭ, chiar şi prin ómenĭ din sinulŭ nostru, o esercéză în aşa mare mĕsură asupra nóstră, dér sĕ nu depindă nicĭ dela influinţele de clică, carĭ vênéză în turbure interese particulare.

Incă odată accentuămŭ: Sĕ nu luămŭ lucrulŭ uşorŭ. Sórtea nóstră este şi astăḍĭ în mâna nóstră. Dela atitudinea nóstră depinde viitorulŭ nostru. Numai décă vomŭ fi conscii de marile nóstre interese naţionale, décă vomŭ procede cu înţelepciune şi cu firmitate în apĕrarea lorŭ, vomŭ avé dreptŭ sĕ sperămŭ într'unŭ viitorŭ mai bunŭ.

Trebue sĕ ne uitămŭ dér bine la ómenii aceia pe carĭ îi vomŭ alege ca ómenĭ de încredere în clubur şi ca representanţĭ la conferinţă.

Nu posiţiunea lorŭ în societate séu gradulŭ academicŭ celŭ posedŭ, ci firmitatea caracterului lorŭ, atitudiuea lorŭ sinceră românéscă sĕ fiă prima condiţiune, ce le o punemŭ.“

Totodată le reamintimŭ alegĕtorilorŭ noştri ceea ce amŭ scrisŭ în ajunulŭ serbării învierii Domnului, la 1881:

„De unŭ timpŭ încóce s'a lăţitŭ între noi o pĕrere, care este fórte periculósă pentru viitorulŭ poporului românŭ. Unii şi alţii ne şoptescŭ, că ar fi bine, ar fi politicŭ şi chiar diplomaticĭ sĕ ne acomodămŭ deocamdată la situaţiunea ce s'a creatŭ poporului nostru, lăsândŭ la o parte programa naţională, căcĭ ivindu-se cândva o favorabilă ocasiune, vomŭ puté sĕ păşimŭ la realisarea tuturorŭ postulatelorŭ nóstre.

Óre cei ce ne recomandă o asemenea procedere, nu s'au gânditŭ că ea ar fi sinonimă cu o părăsire a causei poporului, nu s'au gânditŭ ei la neajunsele şi relele, ce le îndură acestŭ poporŭ şi pe carĭ a le curma este imposibilŭ fără realisarea postulatelorŭ lui naţionale? Cum vomŭ puté noi folosi poporului românŭ acomodându-ne unui sistemŭ de guvernare, care tinde pe faţă la nimicirea naţionalităţii nóstre?

Credemŭ că a sositŭ timpulŭ, ca sĕ nu mai căutămŭ raḍimŭ şi scăpare afară de noi! Nu diplomatisarea, nu întrarea séu neîntrarea în dieta ungurésca ne va puté scăpa astăḍĭ naţionalitatea din periculŭ ce o ameninţă. Numai în noi, în forţele nóstre naţionale mai este salvare pentru viitorŭ. Aceste sĕ le unimŭ şi sĕ le disciplinămŭ. Étă problema de căpeteniă ce ni se impune în momentele grave actuale. Dela resolvarea ei depinde viitorulŭ nostru!

Contrarii ne tragŭ de mânecĭ şi ne învită pe întrecute sĕ ne ducemŭ la masa libertăţii ungurescĭ. Credeţĭ că ei voiescŭ sĕ fiă în viitorŭ mai dreptĭ faţă cu naţionalitatea nóstră? Şi la din contră, ce scopŭ potŭ avé, décă nu ca sĕ rumpă legăturile frăţiei nóstre spre a ne puté apoi întrebuinţa cu atâtŭ mai uşorŭ ca materialŭ pentru întărirea maghiarismului?

Noi nu putemŭ aḍĭ sĕ opunemŭ la machinaţiunile contrare alta, decâtŭ documentarea forţei nóstre naţionale între marginele legei prin strînsa unire a tuturorŭ factorilorŭ naţionalĭ. Trebue sĕ ne desbrăcămŭ odată de micele passiunĭ, carĭ ne desbină, trebue sĕ încetămŭ cu ambiţiunile false, cu invidiile personale, cu urele confesionalĭ, ce ne despartŭ, trebue sĕ ne dămŭ mâna cu toţii, lucrândŭ cu tóte puterile pentru ridicarea culturei poporului nostru şi luptândŭ cu însufleţire şi cu bărbăţiă pentru apĕrarea limbei şi a naţionalităţii nóstre!

In momentulŭ când se va realisa acésta şi ne vomŭ presenta înaintea contrarilorŭ noştri şi a lumei întregĭ ca unŭ poporŭ consciu de forţele sale şi de misiunea sa, causa nóstra va fi ca şi câştigată!“

O seriă de interpelărĭ.

In şedinţa dela 19 Martie a camerei deputaţilorŭ din Pesta, deputatulŭ Petru **D o b r a n s z k y**, adresândŭ interpelărĭ cătră întregulŭ ministeriu, a pusŭ următórele întrebărĭ singuraticilorŭ ministri:

Ce disposiţiune are de gândŭ sĕ ia guvernulŭ, pentru ca *comasaţiunea în Săcuime* sĕ se esecute câtŭ mai curêndŭ?

Are de gândŭ ministrulŭ de justiţiă sĕ ia disposiţiunĭ în privinţa regulării *cărţilorŭ funduale în Săcuime?*

Vrea ministrulŭ comunicaţiunei sĕ esecute câtŭ mai curêndŭ regularea *rîurilorŭ din Săcuime* — décă e necesarŭ — cu ajutorulŭ statului?

Are elŭ de gândŭ sĕ încheiă unŭ tractatŭ cu România privitorŭ la *joncţiunea internaţională a căilorŭ ferate* ce ducŭ *prin Săcuime spre Orientŭ?*

Vrea elŭ sĕ facă *o cale ferată*, care ar fi o liniă principală a *căii ferate transversale strategice şi economice*, care sĕ trécă prin *Gurghiu-Ciucŭ*, *Trei-Scaune?*

Are guvernulŭ de gândŭ sĕ înfiinţeze şi în *Săcuime şcóle industriale şi ateliere* corĕspundĕtóre raporturilorŭ locale şi sĕ le sprijinéscă?

Are ministrulŭ de comerţŭ de gândŭ sĕ stăruiască într'acolo, ca până la restabilirea unei stărĭ convenţionale cu România sĕ se permită *marfurilorŭ ungare libera trecere prin România la têrgurile dela Dunărea de josŭ?*

Consideră ministrulŭ de comerţŭ *ca neevitabilă condiţiune a tractatului vamalŭ şi comercialŭ cu România* crearea garanţielorŭ necesare în contra pestei bovine în contra importului vitelorŭ de tăiatŭ şi în contra vexaţiunilorŭ şi abusurilorŭ funcţionarilorŭ vamalĭ românĭ?

Are de gândŭ ministrulŭ de finanţe sĕ scutéscă de *darea pe vênatŭ şi pe puşcă* singuraticele regiunĭ muntóse ale *Săcuimii*, în care se păgubesce cultura vitelorŭ prin urşĭ, lupĭ ş. a.?

Interpelarea se comunică singuraticilorŭ ministri.

Cum plécă Ovreii din România în America.

Unele ḍiare din România aducŭ uneorĭ scirĭ, că Jidovii de acolo plécă în cete marĭ spre America. S'au găsitŭ şi ḍiare, care şi-au esprimatŭ îndoiala şi dreptate au avutŭ, căcĭ étă ce spune „Revista Politică“ din Suceva (Bucovina):

›In cele mai multe ḍiare atâtŭ române câtŭ şi germane citimŭ de unŭ timpŭ încóce că mai în fie-care sĕptĕmână plécă câte unŭ numĕrŭ anumitŭ de Ovrei din România la America. Nicĭ unulŭ dintre ḍiarele acestea nu ne spune cam câţĭ Ovrei ajungŭ până la America, câţĭ se pripăşescŭ prin ţĕrile prin carĭ au sĕ trécă şi câţĭ facŭ calea întórsă“.

„Nu scimŭ: nu voescŭ séu nu sciu sĕ ne spue, noi însĕ fiindŭ în privinţa acésta informaţĭ, o spunemŭ, că cei mai mulţi dintre Ovreii ce iesŭ din România nu ajungŭ nicĭ măcarŭ până dincolo de confiniile Austro-Ungariei, ci rĕmânŭ în acestŭ imperiu şi cu deosebire în Bucovina, er cei mai prefăcuţĭ dintre dênşii după o petrecere de vre o câteva sĕptĕmânĭ séu lunĭ în Bucovina se întorcŭ pe de altă parte *şi sub alte nume ér în România.*

„Au fostŭ şi din Bucovina vre-o câţîva Ovrei in America, dér eraşî s'au întorsŭ înapoi, căcî aicea şi în România, după cum mărturisescŭ ei singurî, e cu multŭ mai bine de trăitŭ decâtŭ acolo, unde trebue ḑi şi nópte sĕ muncéscă pentru pânea de tóte ḑilele, pe când la noi muncescŭ alţii pentru dênşii«.

Incă o *dovadă*, că Jidovii suntŭ „persecutaţî« în România!

SCIRILE ḐILEI.

Cetimŭ în »Unirea« din *Bucuresci*: „Ni se spune că, pentru reinceperea *tratărilorŭ cu Austro-Ungaria* în vederea *încheiărei convenţiunei comerciale*, vorŭ pleca în curêndŭ la Viena d-nii *P. S. Aurelianŭ şi Ghika*. Misiunea d-lorŭ ar fi ţĕrmurită la cestiunî de principie; câtŭ pentru amĕnunte, ele se vorŭ discuta la Bucuresci unde ar trebui sĕ vină şi represintanţii austro-ungarî.«

—x—

Foile din Bucuresci primiră următórea depeşă dela *Pesta*: *Regele şi Regina României* au sositŭ aicî erî după améḑĭ. Impĕratulŭ Austriei, însoţitŭ de unŭ adjutantŭ majorŭ, a venitŭ la gară ca sĕ salute pe suveranî. Când trenulŭ a întratŭ în gară, Regina Elisabeta se sculă, şterse geamulŭ alburitŭ şi de departe salută pe impĕratŭ cu batista. După ce se opri trenulŭ Regina eşi cea dinteiu din vagonŭ. Ea purta o toaletă de călĕtoriă fórte simplă. Impĕratulŭ Franciscŭ Iosifŭ inaintă înaintea Reginii, şi o salută cu cea mai mare cordialitate, precum şi pa Regele, care venea în urmă.

Impĕratulŭ dete braţulŭ Reginii, şi o conduse în salonulŭ de aşteptare reservatŭ curţii. Regele şi Regina stătură ḑece minute de vorbă cu Impĕratulŭ. Convorbirea a fostŭ fórte animată şi cordială. Impĕratulŭ şi-a exprimatŭ pĕrerea de rĕu că nu se póte duce la Berlinŭ pentru serbările dela 10 Martie. »Invidiezŭ pe Maiestăţile Vóstre, ḑise dênsulŭ, căcî vorŭ petrece ḑile frumóse la Berlinŭ.«

Impĕratulŭ duse pe Regina până la vagonŭ. După ce Auguştii călĕtorî fură gata sĕ plece: „O sĕ vĕ întâlniţî cu principele Rudolfŭ, Le ḑise impĕratulŭ, salutaţi-lŭ din partea mea.«

Trenulŭ plecă şi regele Carolŭ salută încă odată pe impĕratulŭ.

—x—

Regina României i-a dusŭ împĕratului Wilhelm unŭ *darŭ poeticŭ* constătătorŭ din o poesiă de 100 versurî, în care *Carmen Sylva* a cuprinsŭ tóte marile fapte ale bĕtrânului monarchŭ. Conducĕtorii festivităţilorŭ din Berlinŭ au voitŭ ca representaţiunea teatrală festivă se încépă cu declamarea poesiei ca prologŭ, der regina nu s'a învoitŭ ḑicêndŭ că i s'ar zădărnici bucuria, decă nu ar preda împĕratului dênsa în persónă poesia. Regina a scrisŭ însaşi poesia pe hârtiă albă de pergamentŭ, împodobită cu vineţele (florî) uscate şi legate cu panglice albastre.

—x—

Principesa *Alina Ştirbei*, animată de simţiminte generóse pentru rĕspândirea luminei în poporulŭ românescŭ, a făcutŭ donaţiune Societăţii pentru învĕţătura poporului românŭ (secţiunea centrală din Bucurescî), cassele sale din strada Ştirbei-Vodă în valóre de 200,000 lei. Fii poporului românŭ vorŭ bine-cuvênta în vecî pe acéstă dómnă generósă, care perpetuéză prin acéstă faptă tradiţiile ilustrei sale familii.

—x—

Din *Timişóra* se raporteză: „In sătuleţulŭ românŭ *Kustely*, ai cărui locuitorî suntŭ mai toţî lucrătorî în minele erariale, a isbucnitŭ o revoltă, care a luatŭ astfelŭ de dimensiunî, încâtŭ a trebuitŭ sĕ se trimetă din Seghedinŭ două companii din reg. de inf. 46.“

—x—

Riurile *Oltulŭ şi Mureşulŭ* au crescutŭ în modŭ îngrijitorŭ, în urma ploilorŭ, şi în mai multe locurî au eşitŭ din albiă.

—x—

Din *procesulŭ de pressă* intentatŭ de Franz Gruber contra redactorului K. Schell dela „Bistritzer Wochenschrift“ nu s'a alesŭ nimicŭ, deórece Gruber a renunţatŭ la acusare şi aşa nu s'a ţinutŭ în 21 Martie a. c. la tribunalulŭ din Tĕrgu-Mureşului pertractarea finală.

—x—

Fişpanulŭ comitatului *Mureşŭ-Turda* br. Zoltan *Banffy* vrea sĕ întemeieze o fabrică de postavŭ cu unŭ capitalŭ de acţii de 100,000 fl.

Procesulŭ de calumniă

contra d-lui *F. H. Longinŭ*, advocatŭ în Deva.

(Urmare.)

După acestea martorele a fostŭ întrebatŭ relativŭ la atestatulŭ amintitŭ mai susŭ. Martorulŭ ḑice, că nu 'şi aduce aminte, decă acelŭ atestatŭ l'a concipiatŭ elŭ, séu Tobias Mihaloviciu, fostulŭ lui şefŭ, nicî de aceea, că fosta elŭ concipiatŭ, séu i l'ar fi dictatŭ cineva, — dér de aceea şi-aduce aminte positivŭ, că după ce a fostŭ gata, martorulŭ, sciindŭ că mai târḑiu póte va ave trebuinţă de acelŭ atestatŭ, la decopiatŭ pentru sine.

Intrebatŭ fiindŭ, că copia, ce se afla la acte, este dela dênsulŭ, martorulŭ rĕspunde, că da, numai câtŭ pe copia acesta, ḑice martorulŭ, suntŭ scrise numai o parte neinsemnată din cei ce se află subscrişî pe originalŭ, — martorulŭ mai ḑice, că despre atestatŭ ar pute ḑice, că 'şi-ar aduce aminte mai multe şi mai bine, decă ar vede originalulŭ, dér aşa nu póte sĕ ḑică alta, decâtŭ ce-a ḑisŭ şi când a fostŭ ascultatŭ de judele incvirentŭ. Martorulŭ ḑice, că este adevĕratŭ, cum-că atestatulŭ din cestiune s'a subscrisŭ de mai mulţî, cu tóte acestea fapta, că preşedintele tribunalului reg. din Deva, cu ocasiunea alegerilorŭ din 1881, ca şi la alegerile din urmă, a fostŭ prin Băiţa, Bradŭ, Baia de Crişiu şi Vaţa, nu se póte nega, deóre-ce a fostŭ atâtŭ de publicŭ cunoscutŭ şi sciutŭ, încâtŭ tótă lumea a vorbitŭ de aceea, ba s'a scrisŭ şi prin ḑiare.

Martorulŭ spune, că elŭ mai târḑiu a arĕtatŭ şi atestatulŭ la mai mulţî, der nu-şî aduce aminte positivŭ, că óre elŭ l'a datŭ acusatului séu d-lŭ Petru Truţa — fiindŭ că atestatulŭ — adecă copia dela acte — a fostŭ în mâna mai multora.

Ascultându-se apoi Tobias Mihaloviciu, tutorŭ comunalŭ şi pe acele vremurî fostŭ pretorŭ în Baia de Crişiu, ḑice că atestatulŭ l'a făcutŭ elŭ, la recercarea preşedintelui tribunalului reg. din Deva şi că atestatulŭ acela s'a subscrisŭ la elŭ, cu ocasiunea poruncilorŭ.

Martorulŭ Ioanŭ Incău, notarŭ în Vaţa, ḑice că atestatulŭ şi elŭ l'a subscrisŭ la elŭ în comună precum l'au subscrisŭ şi alţii prin comunele lorŭ.

Asemenea şi ceilalţî martorî toţî ḑicŭ, că au subscrisŭ atestatulŭ, afirmândŭ că preşedintele tribunalului din Deva nu a fostŭ în comuna lorŭ la 1881 şi ei nu l'au vĕḑutŭ sĕ fi corteşitŭ.

Intrebatŭ fiindŭ martorulŭ E. Koszperda, că ce are de observatŭ la fasiunea martorilorŭ, ḑice că póte sĕ aibă dreptŭ, că d-lŭ Solyom sĕ nu fi fostŭ prin comunele lorŭ, dér aceea e sfântŭ şi adevĕratŭ, că »eu — ḑice martorulŭ, — am lucratŭ pentru alegerea fratelui sĕu, şi că în ḑiua alegerei d-lŭ Dr. Solyom tótă ḑiua a fostŭ în Baia de Crişiu, — a fostŭ încvartiratŭ la d-lŭ Siessel şi câtŭ a decursŭ alegerea, Solyom a statŭ pe afară.“

— Ş'apoi? — întrebă preşedintele. — Ş'apoi, mĕ rogŭ, rĕspunde martorulŭ, — unŭ preşedinte de tribunalŭ şi prin aceea póte înriurí la alegerî, décă numai va sta acolo, ca o bucată de lemnŭ.

Câtŭ a duratŭ ascultarea martorilorŭ, relativŭ la atestatŭ, asemenea s'a putută observa o interesare viuă şi nelinişte. Procurorulŭ şi preşedintele în mai multe rêndurî au pusŭ întrebărî martorului, ḑicêndŭ, că ar fi în contraḑicere cu fasiunile de mai nainte, — martorulŭ însĕ susţiné, că spune adevĕrulŭ.

Intrebându-se acusatulŭ, că ce obiecţioneză la fasiunea martorilorŭ, ḑice, că elŭ atestatulŭ l'a căpĕtatŭ dela martorulŭ E. Koszperda, — séu póte dela Petru Truţa, — căcî în fine aceea puţinŭ impórtă şi aşa a aflatŭ cu ce scopŭ s'a făcutŭ, aceea o spune martorelui în faţă, că menirea şi istoria acelui atestatŭ i l'a enaratŭ martorulŭ E. Koszperda, apoi i-au spusŭ şi alţii, că s'a povestitŭ multŭ despre facerea şi scopulŭ acelui atestatŭ.

Intre acestea timpulŭ înaintase până la améḑĭ şi decî preşedintele suspendă pertractarea, amânândŭ continuarea pe după améḑĭ la trei óre.

După améḑĭ s'a cetitŭ întréga fasiune a preşedintelui Solyom, dată la protocolŭ — probabilŭ dictată de elŭ insuşî,—din care ar merita, sĕ publicămŭ mai multe pasage, ca sĕ vĕḑă publiculŭ, în ce terminî, în ce modŭ şi cu ce dovedḑî şi logică se apĕră unŭ juristŭ, care este pusŭ în fruntea unui tribunalŭ. Regretămŭ însĕ că de astă dată nu putemŭ face acesta, că din cause neaternătóre de noi nu nî-amu putută câştiga la timpŭ şi acelŭ documentŭ interesantŭ din multe puncte de vedere. Cu tóte acestea suntemŭ în stare a comunica celŭ puţinŭ punctele mai esenţiale din acea fasiune şi anume acelea ce nî-au rĕmasŭ în próspĕtă memoriă.

D-lŭ Dr. F. Solyom Fekete, în fasiunile sale, a argumentatŭ contra inculpatului, mai cu semă din motive ce nu se potŭ ḑice, că ar fi numai juridice. D sa adecă peste totŭ accentuéză aceea, că în comitatulŭ Huniădorei ar fi o semă de omenî, carî ilŭ persecută pentru activitatea şi energia sa publică, şi carî omenî nu facŭ alta decâtŭ totŭ mereu ţesŭ la intrigî în contra lui, însoţindu-se cu persóne de calibrulŭ lui Koszperda, pentru a'şî esecuta planurile lorŭ antipatriotice. Apoi se descarcă în contra inculpatului, într'unŭ modŭ nepermisŭ, şi îi imputa fapte, ce unŭ jude incuirentŭ corectŭ nu póte permite a se lua la protocolŭ, ér argumentele'i peste totŭ dovedescŭ perplesitatea şi incurcătura în care a ajunsŭ.

Intrebatŭ fiindŭ acusatulŭ, că ce ḑice la cele ce a fassionatŭ contrariulŭ sĕu, ḑice, că cele cetite, tonulŭ, modulŭ de apĕrare, stilulŭ şi argumentările lui Solyom suntŭ atâtŭ de clare, încâtŭ n'are trebuinţă sĕ reflecteze la ele, căcî ele de ele se caracteriseză şi se judecă ele pe sine.

După aceste s'au cetitŭ mai multe fassiunî de ale altorŭ martorî, — fără vre-o însemnătate óre-care, — apoi atestatele de moralitate şi de avere ale inculpatului, din care se vede, că inculpatulŭ nu a fostŭ pedepsitŭ pe teritoriulŭ tribunalului şi a judeţului, pe care se află, că are avere considerabilă şi că în Deva este cunoscutŭ ca unŭ individŭ de o bună reputaţiune.

Cu aceste preşedintele întrebândŭ, décă careva póte ar mai dori ceva, — declară procedura de documentare terminată şi dă cuvêntulŭ procurorului, pentru a face propunerea sa.

(Va urma.)

Academia Română.

Sesiunea generală din anulŭ 1887.

Raportulŭ secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1886—87.

(Urmare şi fine.)

V. Colecţiunile.

Biblioteca Academiei, dimpreună cu tóte colecţiunile sale sciinţifice, de manuscrise, de documente istorice, de monede, au continuatŭ în decursulŭ anului încetatŭ a cresce din ce în ce mai multŭ.

Comisiunea bibliotecei va presenta relaţiunea sa amĕnunţită asupra crescerii colecţiunilorŭ puse sub a sa specială supraveghiare, precum şi asupra lucrărilorŭ făcute în decursulŭ anului pentru catalogarea şi buna lorŭ întreţinere.

1. Aicî am deosebita plăcere a aduce la cunos-

FOILETONU.

Strigăturî poporale din Sĕlagiu

adunate de *Ionŭ P. Lazarŭ.*

Trandafirŭ sĕlăgiănescŭ,
Vai de mine multŭ dorescŭ
Cu badea sĕ mĕ 'ntelnescŭ;
Două vorbe sĕ'i vorbescŭ,
Apoi sĕ mĕ despărţescŭ.

***

Străinu-sŭ ca cucu'n codru,
Năcăjitu-sŭ fără modru.
Străinu-sŭ ca paserea,
N'am milă nicăirea,
Străinu-sŭ ca puiu de cucŭ,
N'am milă unde mĕ ducŭ.

***

Duce-m'aşŭ cu paserile,
Unde-i badea cu oile;
Dér merindea nu mî-e cóptă,
Paserele — nu m'aşteptă.

***

Duce-m'aşŭ cu badea 'n lume,
Mĕ temŭ că mî-orŭ pune nume,
Mie: grâu, badei: tăciune.
Duce-m'aşŭ cu mândra 'n ţéră
Mĕ temŭ că mî-orŭ pune éră,
Mie: grâu, mândrei: sĕcară.

***

Scii tu mândră ce-aşŭ vrea eu?
Sĕ fiu flóre 'n sinulŭ tĕu,
Şi când rogî pre Dumneḑeu
Sĕ pĕtrundŭ în peptulŭ tĕu,
Sĕ vĕdŭ cum arde de greu
Şi de sunt în gându-ţî eu?

***

Mi-a făcutŭ maica glasul
Sĕ mĕ stempĕrŭ cu dênsulŭ;
Maica mi-a făcutŭ gura,
Sĕ-mî mai stempĕrŭ inima.

***

Ţucu-te drăguţŭ din satŭ,
Nu gândi că te-am lăsatŭ,
Pentru altulŭ, din altŭ satŭ.

***

Când îmî vine badea 'n gândŭ,
Mĕ légănŭ ca frunḑa 'n vêntŭ.
Când îmî vine badea 'n fire,
De ce facŭ, eu nu am scire.

***

Duceţi-vĕ rêndunele,
Sub ferestra mândrei mele,
Şi 'i cântaţî doine de jele,
Dorulŭ inimiórei mele.

***

Frunḑa 'naltă, frunḑa 'ngustă,
Dusu-s'a badea la pustă;
Nu mî-e ciudă că s'a dusŭ,
Mî-e ciudă că nu mî-a spusŭ
Pe care cale s'a dusŭ.

***

Care omŭ horesce multŭ
Horesce de-alŭ lui urîtŭ.
Care omŭ horesce tare
Horesce de supĕrare.

***

Când m'a făcutŭ maica fată
Sĕ mĕ fi făcutŭ o pĕtră,
Sĕ fi datŭ cu mine 'n baltă
Dumneḑeu o-ar fi ertată.

***

Frunḑuliţă mândr'albastră
Pĕcatŭ de dragostea nostră,
Că a lumea rea şi hoţă
Âmblă 'n faţă sĕ nî-o scóţă.

***

Mândrele care 'sŭ mĕreţe
Nu se ţinŭ cu corobeţe,
Ci cu turtă şi cu miere
Şi cu buḑe subţirele.

***

De când bade tu te-ai dusŭ
Foiă verde nu mî-am pusŭ.
Decă mî-am şi pusŭ vr'odată
Am pus'o de supĕrată.

***

Poţî tu bade ḑice ḑeu,
Că nu te-am sărutatŭ eu?
Ba eu mândră nu potŭ ḑice,
Că şeḑêndŭ séra la pórtă,
Tu mî-ai datŭ guriţa totă.

***

Dómne ce-i şi dragostea!
Dac'apucî a săruta,
Nu te mai poţî sătura
Ca de somnŭ primăvéra

***

Arde luminiţa bine,
Num'alŭ meu drăguţŭ nu vine.
Ar veni, der măsa-lŭ ţine
Usce-se măsa de sóre
Véra âmblândŭ pre picióre;
Usce-se măsa de vêntŭ
Vera umblândŭ pre pămêntŭ,
Sĕ nu-lŭ oprescă mai multŭ

***

Arde mi-te-ar foculŭ lume
Şi pe cine ţî-a pusŭ nume.

***

Ard'o foculŭ şi-o mănânce,
Care 'n lume nu s'a duce.
Ard'o foculŭ şi para
Care nu s'a 'nstrăina.

***

Frundă verde lată 'n dungă
Vai şi-amarŭ de care-i slugă;
Că-i dau prândŭ 'n prânḑulŭ mare,
Er amédăḑa la ojină,
Ca sĕ nu i déa de cină.

***

Ochii mei cuprindŭ o ţéră
Sprêncenele trei hotarĕ.

***

cința D-vóstre, că M S. Regele Italiei a binevoitŭ a onora Academia, dispunêndŭ sĕ i se trimétă, prin Ex. Sa Comitele de Tornielli Brusati, splendida edițiune a *Divinei Comedii* cu comentariulŭ latinŭ ineditŭ alŭ lui Ștefanŭ Talice da Ricaldone, publicată din ordinulŭ M. Sale și dedicată Principelui regalŭ Vittorio Emanuele.

2. Sanctitatea Sa Papa Leon XIII a binevoitŭ a dispune sĕ se trimeță Academiei 11 volume fórte frumosŭ legate, publicate din ordinele și cu cheltuiala Sa. Aprópe tóte aceste volume suntŭ isvóre istorice de o mare valore. Intre ele se află Regestele Papilorŭ Clemente V, Leon X, Onoriu III; precum și catalogulŭ descriptivŭ alŭ manuscriselorŭ bibliotecei Vaticanului. Volumele trimise suntŭ numai inceputurile publicațiunilorŭ, ale cărorŭ continuări sperămŭ că ni se vorŭ trimite. Academia a decisŭ a-șĭ esprima recunoscința sa trimițêndŭ S. Sale Papei publicațiunile sale.

3. In decursulŭ anului s'au stabilitŭ nouĕ relațiunĭ de schimbulŭ publicațiunilorŭ cu următórele Institute și Societățĭ sciințifice:

Societatea istorică și archeologică din Timișóra,
Institutulŭ Canadianŭ din Ottawa,
Museulŭ Czartoryski din Cracovia,
Societatea imperială de istoriă și archeologiă din Odessa,
Academia teologică dela Kiew,
Comisiunea regală pentru istoria Patriei din Veneția,
Societatea rete-romană din Coira,
Dirncțiunea archivelorŭ de Statŭ din Varșovia,
Biblioteca națională centrală din Florența.

4 Colecțiunea numismatică a crescutŭ în cursulŭ anului cu unŭ numĕrŭ însemnatŭ de monede vechĭ mai cu sémă moldovenescĭ.

5. De asemenea a crescutŭ fórte multŭ și colecțiunea de documente istorice din țeră; mai multe persóne doritóre de a vede desvoltându-se studiarea istoriei naționale, apretiândŭ silințele ce-și dă Academia pentru aceste studii, au dăruitŭ hrisóve, zapise și alte documente; Delegațiunea pe de altă parte s'a silitŭ a procura câtŭ s'a pututŭ mai multe astfelŭ de documente.

Colecțiunea de documente, formată aprópe întregă în ultimii trei-patru anĭ, era numai în mică parte regulată cu inventarie descriptive ale documentelorŭ. Personalulŭ bibliotecei și alŭ cancelariei nóstre fiindŭ forte ocupatŭ cu lucrările bibliotecei de cărțĭ tipărite, nu dispunea de timpulŭ necesarŭ pentru a face inventariulŭ descriptivŭ alŭ întregei nóstre colecțiunĭ de documente, lucrare, care nu se póte face bine decâtŭ încetŭ și cu multă atențiune. Pentru ca totușĭ aceste inventarii, necesare pentru studiarea documentelorŭ, sĕ se pótă face, am însărcinatŭ pe bibliotecarulŭ Academiei sĕ-șĭ ia în ajutorŭ o persónă competentă, care sub îngrijirea sa, sĕ facă inventariile necesare, punêndu-i la disposițiune spre acestŭ scopŭ câte o sută de lei pe lună din diurnele mele. In curêndŭ tóte documentele vorŭ fi descrise în inventarii.

6. In ajunulŭ chiar alŭ sesiunei generale a Academiei Inaltŭ Prea Sfințitulŭ Mitropolitŭ alŭ Moldovei Iosifŭ Naniescu, în rivna neobosită ce are pentru cultura națională, a făcutŭ Academiei unŭ darŭ neprețuitŭ. Inaltŭ Prea Sfinția Sa mĭ-a făcutŭ distinsa onóre a mĕ însărcina sĕ presintŭ Academiei unŭ volumŭ în care suntŭ legate împreună: Νέα Σύνοψις Διαφόρων Ιστοριων ἀρχομὲνη ἀπὸ κτίσεως κόσμο... tipărită la Veneția în 1650, — și Βιβλίον καλούμενον Εκλόγιον..... tipăritŭ asemenea la Veneția în 1663.

Acestŭ volumŭ a aparținut Mitropolitului Dosofteiu, și i-a servitŭ pentru prelucrarea *Prológelorŭ* sale, după cum se póte vedé din numĕrósele adnotațiunĭ scrise de însușĭ mâna sa. Ceea ce măresce însĕ importanța acestei cărțĭ suntŭ cele patru din urmă fețe, pe carĭ se află scrise de mâna Mitropolitului Dosofteiu în grecesce actulŭ patriarchalŭ despre Dragoșŭ Vodă din 1392 în Miklosich, *Arta Patriarchatus*, (vol. II p. 156), în slavonesce și românesce amintirea uricului lui Romanŭ Vodă din 1393, în latinesce șepte versurĭ scrise pe o tablă de aurŭ care se află în palatulŭ Craiului Leșescŭ Ioanŭ Sobieski, — și în românesce descrierea acestei inscripțiunĭ. Academia întregă va arĕta, credŭ, prin unŭ votŭ specialŭ recunoscința Sa Prea Sfințitului Mitropolitŭ care, la pagina 119 a *Eclogariului*, a atestatŭ cu însășĭ mâna sa acestŭ darŭ.

VI. Concursurile.

La concursurile premiilorŭ destinate a se da în sesiunea generală din acestŭ anŭ s'au presentatŭ următórele publicațiunĭ și manuscrise.

1. La concursulŭ premiului *Năsturelŭ-Herescu* de 4000 lei, pentru cea mai bună carte scrisă în limba română cu conținutŭ de orĭce natură și publicată în anulŭ 1886, și alŭ premiului *Heliade-Rădulescu* de 5000 lei, pentru cea mai bună carte scrisă în limba română cu conținutŭ literarŭ și publicată în anii 1885 și 1886 s'au presentatŭ următórele publicațiunĭ:

1. Floru Dianu, Salinele române, Studiu technicŭ și economicŭ.
2. Iancu Theor., Dreptatea orbilorŭ.
3. G. Bengescu-Dabija, Pigmalionŭ, Regele Feniciei, Tragedie în 5 acte
4. Dr. N. C. Tomescu, Degenerarea și regenerarea nervilorŭ.
5. Th. Alexi, Dicționarŭ germano-românŭ.
6. I. I. Nacianu, La Dobroudja économique et sociale.
7. Dr. C. C. Codrescu, Studii asupra spitalului „Bârladŭ și Elena Beldiman."
8. A. Vlahuță, Novele.
9 A. Vizanti, Raportŭ asupra proiectului de organisațiune generală a învĕțământului publicŭ 2 vol.
10. T. C. Văcărescu, Luptele Românilorŭ în rĕsboiulŭ din 1877—78 Vol. I.
11. Din ale lui A. I. Odobescu, Mihnea-Vodă. — Dómna Chiajna.
12. G. G. Meitani, Studie asupra Constituțiunei Românilorŭ, Fasc. XI.
13. G. Sionŭ, Una sută și una fabule
14. J. J. Roșca, Lăpușneanu, tragedie.
15. » » „ Fata dela Cozia.
16. Gr. G. Tocilescu, Manualŭ de istoria română.

2. La concursulŭ premiului *Lazarŭ* de 5000 lei pentru cea mai bună lucrare în limba română asupra subiectului *„Flora descriptivă a unui județŭ din România* după alegerea concurentului," s'a presentatŭ unŭ singurŭ manuscrisŭ întitulatŭ *Flora Dobrogei* avêndŭ devisa:

»Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier ou d'ajouter quelque chose de nouveau.«

3. Nicĭ unŭ concurentŭ nu s'a presentatŭ la premiulŭ *Alexandru Iónŭ Cuza* de 4000 lei pentru cea mai bună disertațiune în limba română despre: *Istoria Românilorŭ în Dacia Traiană dela Aurelianŭ până la fundarea principatelorŭ Moldova și Țera Românéscă.*

4. La concursulŭ premiului de 1500 lei pentru anii 1883—87 alŭ *Asociațiunii craiovene pentru desvoltarea învĕțămîntului publicŭ* s'au presentatŭ următórele publicațiunĭ:

Dr. C. C. Codrescu Compendiu de Igienă, Bârlad, 1885.
„ „ » Manualŭ de Medicină poporală. Bârladŭ, 1885.

5. La concursulŭ publicatŭ pentru traducerea din *M. T. Ciceronis, De officiis liber I* s'au presentatŭ două manuscrise: unulŭ cu devisa: *Virtutis laus omnis in actione consistit*," celalaltŭ cu devisa:

„Omulŭ ce arată cu blândețe calea celui rătăcitŭ,
din a sa lumină pare c'arŭ aprinde streină lumină,
și cu tóte acestea și a sa lucesce tot cum a lucitŭ. Enniu.

Tóte publicațiunile și manuscrisele presentate la concursurĭ au fostŭ trimese, la timpulŭ fixatŭ de regulamentŭ, comisiunilorŭ și secțiunilorŭ însărcinate cu studiarea lorŭ.

Pentru premiulŭ didacticŭ alŭ Societății craiovene nefiindŭ alesă din sesiunea trecută o comisiune specială, rĕmâne ca acéstă comisiune sĕ se alegă acum și sĕ i se dea în cercetare publicațiunile presentate la acestŭ premiu.

Secretarulŭ Generalŭ,
D. Sturdza.

Convocare. On. membrii ai „reuniunii învĕțătorescĭ din tractulŭ Făgărașului" suntŭ prin acesta invitațĭ a lua parte la adunarea generală tractuală, ce se va ținé în 13 Martie st. v. a. c. începêndŭ la 8 óre diminéța, în localulŭ școlei gr. or. rom. din Făgărașiu, după următorulŭ programŭ:

1. Critica lui Spiridonŭ Mardanŭ asupra disertațiunei »Din însușirile învĕțătoriului relative la ținerea unei discipline bune în școla poporală, de Nicolau Ludu. 2. Caligrafia în școlele poporale și anume modulŭ ei de tractare, disertațiune de G. Dobrinŭ. 3. Raportulŭ comisiunei asupra »chartei comitatului Făgărașiu, de E Crișanŭ. 4. Câtŭ are sĕ se propună din fie-care despărțĕmêntŭ, respective anŭ de școlă, din disciplina de vĕțămêntŭ Mineralogia? și o piesă tractată în modŭ practicŭ pentru anulŭ alŭ 3-lea de școlă, anume »aramă," de N. Tr. Popŭ. 5. Raportulŭ casarului asupra stărei cassei despărțămêntului. 6. Cântarea unei poesii „duet« de învĕțătorii N. Ludu și G. Tăflanŭ. 7. Propunerĭ diverse.

Din ședința comitetului tractualŭ ținută la 21 Februariu 1887.

Iuliu Danŭ, președ. — *Nicolau Șoldea*, secret.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 23 Martie. — Din incidentulŭ aniversărei dilei nascerei împĕratului germanŭ s'a datŭ erĭ la palatŭ unŭ prândŭ, la care au luatŭ parte Maiestatea Sa, ambasadorulŭ germanŭ, întregulŭ cabinetŭ și numĕróse notabilitățĭ. Maiestatea Sa ținu unŭ cordialŭ toastŭ în sănătatea împĕratului germanŭ. Séra a fostŭ serată la consululŭ generalŭ românŭ, la care a luatŭ parte societatea susŭ amintită.

BERLINŬ, 23 Martie. — Impĕratulŭ germanŭ a primitŭ gratulațiunile. Intre cei primițĭ a fostŭ prințulŭ de corónă Rudolfŭ unulŭ dintre cei dintêiu. Impĕratulŭ îmbrățișă și sărută pe prințulŭ de corónă.

DIVERSE.

Sinuciderea unei principese. — După o însciințare a gazetei „New-York Herald" sosită din Honululŭ a flămânditŭ de bună voiă principesa Likelike, sora regelui insulelorŭ Sandvich, ca jertfă pentru deița, care, după părerea indigenilorŭ a pricinuitŭ ultima isbucnire a vulcanului Mauna-Loa în Havai.

O fiică criminală. — „Liberalulŭ" dă în privința unei crime sĕvêrșite în cătunulŭ Valea Oilorŭ din com. Brăeștii următórele amĕnunte: Acolo trăesce familia de lingurarĭ Nechita, compusă din ucisulŭ Ioanŭ, femeia lui Maria, féta criminală Paraschiva și alțĭ doi copii mai micĭ. Ei cu toții locuiau unŭ felŭ de vizuină în pămêntŭ, pe care ei o numescŭ bordeiu, și care nu are decâtŭ celŭ multŭ o lărgime de trei metri și totŭ atâta póte lungime; câtŭ despre înălțime, unŭ omŭ de statŭ mijlociu nu póte sta în picióre fără a nu'șĭ încovoia grumadii. Inăuntru suntŭ nișce paturĭ de pămêntŭ, acoperite cu pae, și unŭ cuptorŭ; ér familia locuitóre a acestei vizuinĭ este îmbrăcată în zdrențe, nu arde lemne pentru a se încăldi, ci numai nisce strujenĭ, dér cu ce sĕ hrănesce? — e greu de rĕspunsŭ. — In fine în acéstă vizunie e culmea miseriei ce șĭ-o póte cineva închipui.

Criminala, în etate de 22 de anĭ, este bolnavă, după cum arată ea și familia ei, încă de astă tómnă și de atuncĭ n'a mai eșitŭ din bordeiu și mai alesŭ de după cuptorŭ. I se pare necontenitŭ că vede ceva, vorbesce singură tótă nóptea, ride și nu mănâncă cu sĕptĕmânile. Pe când astă véră era voinică și muncea la câmpŭ, astădĭ ea are aspectulŭ unei ființe idiote, gólă aprópe în piele, răgușită cât abia póte vorbi și de o slăbiciune mare. Este de multă însemnătate arĕtarea ei însușĭ cum i-a venitŭ bóla și cum a comisŭ crima, ceea ce ne face a reproduce propriele sale vorbe:

»La inceputulŭ postului Crăciunului, când m'am înbolnăvitŭ, a venitŭ la mine unŭ omŭ, care sĕmĕna cu tata și 'mĭ-a pusŭ pe limbă unŭ semnŭ, — o bucățică de hârtiă. — De atuncĭ am unŭ focŭ la inimă, care mĕ arde, capulŭ îmĭ clocotește, mĭ-e sete și nu potŭ mânca; er omulŭ acela, care seamĕnă cu tata, vine în fiăcare seră la mine, mĕ necăjeșce, s e c u l c ă cu mine, și, când mĕ lasă în pace, sunt ca și mórtă. Necontenitŭ îmĭ spune ca sĕ omorŭ pe tata, căcĭ numai atuncĭ voiu scăpa de elŭ și de bóla mea. Nu închidŭ ochii tótă nóptea, ci mĕ sfădescŭ cu omulŭ acela și numai diminéța adormŭ puținŭ, de aceea am slăbitŭ de totŭ. Eu diceamŭ tatei de multe orĭ că de ce se légă de mine și elŭ îmĭ rĕspundea: *ucigă-te crucea! ce vorbescĭ așa?* Eu lĭ-am spusŭ că am sĕ omorŭ pe tata, că'sŭ bolnavă și trebue sĕ mĕ caute; der ei (familia sa) n'au voitŭ sĕ mĕ creadă. Eu aveamŭ de gând sĕ omorŭ și pe alții din satŭ, dér n'am avutŭ putere; eram slabă. In diua aceea (Vinerĭ 27 Februarie) tata ședea culcatŭ josŭ la gura cuptorului pe partea dréptă și eu eramŭ după cuptorŭ. Deodată vĕdŭ pe omulŭ ce seamĕnă cu tata că er vine peste mine și mĕ nĕcăjeşte. — Elŭ îmĭ dicea necontenitŭ sĕ omorŭ pe tata, căcĭ n'am sĕ mai scapŭ altfelŭ. Când s'a sculatŭ elŭ (străinulŭ), am cădutŭ de pe cuptorŭ, mĭ-a venitŭ o putere ca la doi omenĭ, am luatŭ sapa, care era lângă patŭ și am datŭ în tata de vre-o patru orĭ, apoi puterile m'au lăsatŭ și am cădutŭ lângă elŭ. Tata n'a strigatŭ de locŭ, ci numai se svârcolea. Când amŭ auditŭ că vine Gheorghe, (unŭ frate alŭ ei mai mare) am fugitŭ, căcĭ ómenii și țiganca lui îmĭ spuneau că au sĕ mĕ omóre. Am umblatŭ câtva pe dealurĭ, dér lăsându-mĕ puterile m'am întorsŭ înapoi.

De când am ucisŭ pe tata, nu mai vĕdŭ pe omulŭ acela, care semĕna cu dênsulŭ și care mĕ chinuia, dér totŭ mĕ arde la inimă, nu potŭ mânca și sunt slabă. Eu nu eramŭ bucurosă de ceea ce am făcutŭ, dér omulŭ acela necontenitŭ îmĭ spunea sĕ omorŭ pe tata ca sĕ scapŭ de bóla mea. Astă érnă aveamŭ de gândŭ sĕ omorŭ și pe alții din satŭ, dér nu aveamŭ putere".

Tóte aceste arătărĭ ale paricidei Paraschiva, cum și informațiunile ce s'au putută culege dela sătenĭ și depunerile familiei sale, conlocuitóre în acea vizunie, suntŭ deja înaintate parchetului. Totdeodată, ținêndu-se sémă de starea de totŭ deplorabilă a criminalei, s'au și luatŭ disposițiunĭ ca ea sĕ fiă supusă examenului unorŭ doctorĭ legiștĭ și mai cu sémă alieneștĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ **Dr. Aurel Mureșianu**

Cursulu la bursa de Viena

din 22 Martie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	102.20
Rentă de hârtiă 5%	89 45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.50
Renta de hârtiă austriacă	91 05
Renta de arg. austr.	82 10
Renta de aurŭ austr.	113 40
Losurile din 1860	133.25
Acţiunile băncei austro-ungare	881 —
Act. băncei de creditŭ ung.	297.—
Act. băncei de creditŭ austr.	287.77
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 00
Napoleon-d'orĭ	10.11
Mărcĭ 100 imp. germ.	62 60
Londra 10 Livres sterlinge	127.75

Cursulu pieţei Braşovu

din 23 Martie st. n. 1887

Bancnote romanescĭ	Cump.	8.44	Vend.	8.48
Argint românesc	»	8.40	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	»	10 06	»	10.10
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.40
Imperialĭ	»	10.33	»	10.38
Galbenĭ	»	5 95	»	6.—
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
» » » 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	112.—	»	113.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi postaultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţi la primirea ḑiarului onor. abonaţi suntŭ rugaţi a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze ADMINISTR. „GAZ. TRANS."

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timişŭ	—	—	—	1.45
Braşovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copşa mică	12 44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2 18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirişŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Cluşiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6 03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1 23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11 05	3.58	7 38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2 06	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2 17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5 55	—
Ghirbĕu	—	—	4 36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Cluşiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1 20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1 41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.10	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişora	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenu omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3 14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulişŭ	7.28	--	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4.52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8 20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4.43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6 28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	- -
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12 18	12.29	- -
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1 29	1.41	--

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenu de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6 41
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6 32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12 42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ